

1. Η ΒΟΜΒΑ ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 03/04/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 03/04/2021

Σελίδα: 1

ΘΕΜΑ 2 ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΕΙΔΙΚΟΙ ΑΝΑΛΥΟΥΝ ΣΤΑ «ΝΕΑ» Η ΒΟΜΒΑ ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Γιατί η κρίση στο εσωτερικό της Τουρκίας προκαλεί συναγερμό στην Αθήνα

ΓΡΑΦΟΥΝ ΕΥ. ΑΡΕΤΑΙΟΣ, Ι.Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ, Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Δ. ΤΣΑΡΟΥΧΑΣ Σ. 50-51,

ΚΟΣΜΟΣ ΝΕΥΡΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑ

ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΡΕΤΑΙΟΥ

Μπροστά σε ένα πολιτικό παράδοξο

Απέναντι στα πολλαπλά και πολύπλοκα μέτωπα που έχει ανοίξει η Αγκυρα τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό, η μεγαλύτερη πρόκληση για τον Ταγίπ Ερντογάν είναι η ίδια η τουρκική κοινωνία. Μια κοινωνία η οποία άλλαξε θεματικά τα τελευταία είκοσι περίπου χρόνια, με τις βαθιές αλλαγές να οφείλονται στη διακυβέρνηση του ΑΚΡ, και η οποία εξακολουθεί να αλλάζει τόσο πολύ ώστε να μοιάζει με άμμο που γλιστράει ανάμεσα από τα δάχτυλα του τούρκου προέδρου. Γιατί όλα σήμερα δείχνουν ότι ένα πολύ σημαντικό μέρος της τουρκικής κοινωνίας δεν ακολουθεί ούτε τα βήματα ούτε τις επιταγές του Ταγίπ Ερντογάν και αυτό δεν έχει να κάνει μόνο με τις εξασθένειες των ποσοστών της δημοτικότητας του και του κόμματός του λόγω της οικονομικής κατάστασης.

Οι προκλήσεις για τον τούρκο πρόεδρο έρχονται από εκεί που ίσως λίγοι, ακόμα ούτε και ο ίδιος, θα περίμεναν. Διότι είναι προκλήσεις από την καρδιά δυο ομάδων οι οποίες ήταν παραδοσιακά υποστηρικτές του τούρκου προέδρου και του ΑΚΡ και οι οποίες διαμορφώθηκαν όπως είναι σήμερα χάρη στον τούρκο πρόεδρο και το ΑΚΡ: Οι «ανήσυχτοι συντηρητικοί» και οι «γενιές Z και Y».

Ο όρος «ανήσυχτοι συντηρητικοί» χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από τον δημοσκόπο και αναλυτή Çak Selçuk, ο οποίος εκτιμά ότι σήμερα η ομάδα αυτή αποτελεί περίπου το 15% του εκλογικού σώματος. Πρόκειται για μια κοινωνική ομάδα που χαρακτηρίζεται από μια νέα αστική κουλτούρα, από υψηλά επίπεδα μόρφωσης και εισοδημάτων και από ένα ευρύτερο ιδεολογικό πλαίσιο το οποίο αντλεί τη νομιμοποίησή του από τις μπουσουλμανικές και συντηρητικές αξίες. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν πρόκειται για μια ομάδα η οποία έχει ουσιαστικά ενστερνιστεί τη νεωτερικότητα και ένα δυτικότερο στυλ ζωής. Το αντίθετο, η ομάδα αυτή προβαίνει διαρκώς σε μια επαν-οικειοποίηση του δυτικού τρόπου ζωής μέσω μιας «μεταποίησης» της με ισλαμικά σύμβολα και αφηγήματα, οδύοντας ωστόσο πάντα σε έναν δρόμο εκσυγχρονισμού.

Η αργή αλλά σταθερή «απομωραγιά» των ποσοστών του ΑΚΡ και το εντυπωσιακό για τα τουρκικά χρονικά ποσοστό αναφορώνιστων, το οποίο, σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες δημοσκοπήσεις, βρίσκει τα περίπου στο 15-17% εκτιμάται ότι οφείλονται στη δυναμική απομάκρυνση των «ανήσυχων συντηρητικών» του ΑΚΡ.

Μαζί με αυτούς, οι «γενιές Z και Y», δηλαδή οι νέοι οι οποίοι γεννήθηκαν λίγο μετά και λίγο πριν από το 2000, απομακρύνονται και αυτές από το ΑΚΡ και τον τούρκο πρόεδρο. Σύμφωνα με εκτιμήσεις ερευνητών, στην επόμενη εκλογική αναμέτρηση το 2023, οι νέες αυτές γενιές θα αποτελέσουν σχεδόν 7 εκατομμύρια ψηφοφόρων. Ενώ, σύμφωνα με την πρόσφατη μελέτη της έγκριτης εταιρείας δημοσκοπήσεων Gezi e t rma Merkezi, μόνο το 24,6% της γενιάς Z και μόνο το 28,75% της γενιάς Y, εκτιμάται ότι θα ψηφίσει τη συμμαχία του ΑΚΡ με το Κόμμα της Εθνικιστικής Δράσης (MHP). Ερευνες των τελευταίων ετών καταδεικνύουν επίσης ότι η πλειονότητα των νέων αυτών γενεών είναι απογοητευμένη από τις πολιτικές του ΑΚΡ ενώ κρατούν μεγάλες αποστάσεις από τις προσπάθειες του τούρκου προέδρου να δημιουργήσει μια «ευσέβη γενιά» προσλωμένη σε συντηρητικές ισλαμικές αξίες και συμπεριφορές.

Συνεπώς σήμερα, ο Ταγίπ Ερντογάν καλείται να διαχειριστεί ένα πολιτικό παράδοξο, που είναι ταυτόχρονα και μια κοινωνιολογική λογική: Την ωρίμανση και τον εκσυγχρονισμό δυο ομάδων οι οποίες ωριμάζουν και εκσυγχρονίζονται χάρη στον ίδιο.

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Ο ρόλος της Κεντρικής Τράπεζας της Τουρκίας

Ολες οι μελέτες της τουρκικής κοινής γνώμης υπογραμμίζουν ότι η πορεία της οικονομίας αποτελεί το βασικότερο κριτήριο για την εκλογική συμπεριφορά των τούρκων πολιτών. Η ανάκαμψη της τουρκικής οικονομίας υπήρξε το βάθρο επί του οποίου ο τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν οικοδόμησε την πολιτική του ηγεμονία. Εδώ και αρκετό καιρό, ωστόσο, η οικονομία έχει μετατραπεί από ισχυρό χαρτί σε ακίλλιο περπατή της τουρκικής κυβέρνησης. Επίκεντρο των τελευταίων εξελίξεων υπήρξε η κεντρική τράπεζα της Τουρκίας. Μόλις μερικούς μήνες μετά τον διορισμό του στην ηγεσία της κεντρικής τράπεζας της Τουρκίας, ο τούρκος πρόεδρος απομάκρυνε με μεταμοσυνικό διάταγμα τον Νατζι Αχμπαλ αντικαθιστώντας τον με τον Σαχάπ Καβτζιόγλου. Ο διορισμός του Αχμπαλ τότε είχε οδηγήσει στην παραίτηση του υπουργού Οικονομίας και γαμπρού του τούρκου προέδρου Μπεράτ Αλμπαϊράκ. Η θητεία του χαρακτηρίστηκε από την προσίλιωση στις αρχές της νομισματικής ορθοδοξίας και την προσπάθεια εμπειδύσεως κλίματος εμπιστοσύνης. Αυτή αντικατοπτρίστηκε και στη μερική ανάκαμψη της ισοτιμίας της τουρκικής λίρας έναντι των κυριότερων ξένων νομισμάτων. Η απόφαση της κεντρικής τράπεζας να αυξήσει το βασικό επιτόκιο κατά 2% στο 19% την Πέμπτη 18 Μαρτίου έγινε δεκτή με ενθουσιασμό από τις αγορές. Το διάταγμα αποπομπής του Αχμπαλ δημοσιεύθηκε μετά τα μεσάνυχτα της Παρασκευής 19 Μαρτίου και αφότου έκλεισαν οι χρηματιστές των Ηνωμένων Πολιτειών με σκοπό να αποφευχθεί ακαριαία αναστάτωση στην ισοτιμία της τουρκικής λίρας. Αυτή βεβαίως επήλθε τη Δευτέρα 22 Μαρτίου, βυθίζοντας την ισοτιμία της τουρκικής λίρας κοντά στα ιστορικά της χαμηλά.

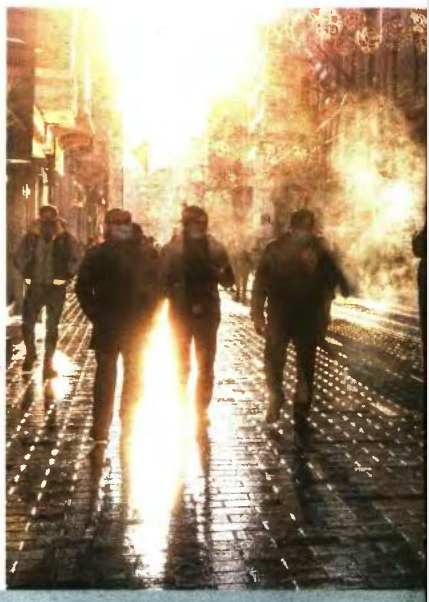
Πώς εξηγείται η κατά τα φαινόμενα αλλοπρόσαλη συμπεριφορά της τουρκικής ηγεσίας; Φημιολογείται ότι η αποπομπή συνδέεται με την πρόθεση Αχμπαλ να διεξαγάγει έρευνα για το πώς ξοδεύθηκαν συναλλαγματικά αποθέματα περίπου 130 δισεκατομμυρίων δολαρίων για την υποστήριξη της ισοτιμίας της τουρκικής λίρας επί υπουργίας Αλμπαϊράκ. Αξίζει να σημειωθεί ότι παρά την αποπομπή Αχμπαλ, η απόφαση αύξησης των επιτοκίων παρέμεινε εν ισχύ. Ενώ τα επιτόκια παραμένουν υψηλά, ο τούρκος πρόεδρος εμφανίζεται αποφασισμένος να υπερασπισθεί την ανορθόδοξη οπτική του ότι τα επιτόκια αποτελούν την απία του πληθωρισμού και να τείνει χειρά βοηθείας στους κλάδους εκείνους της τουρκικής οικονομίας των οποίων η επιβίωση εξαρτάται από την παραμονή των επιτοκίων σε χαμηλά επίπεδα. Επιπλέον, η χρήση των πόρων της κεντρικής τράπεζας με

σκοπό την υποστήριξη της οικονομίας θα μπορούσε να αποτελέσει κρίσιμο εργαλείο στα χέρια της τουρκικής κυβέρνησης, αν αυτή αποφασίσει να κάρυξει πρόσφρες εκλογές, κάτι που θεωρείται πιθανότερο μετά τις τελευταίες εξελίξεις.

Η αλλαγή ηγεσίας στην τουρκική κεντρική τράπεζα αναδεικνύει πάντως για άλλη μια φορά και ένα καίριο πρόβλημα διακυβερνήσεως. Τα ύστερα χρόνια της Σοβιετικής Ενώσεως είχε αναπτυχθεί η λεγόμενη «κρεμνολογία». Δεδομένης της αδιαφάνειας στη λειτουργία και τις αποφάσεις της σοβιετικής ηγεσίας, διάφοροι ειδικοί προσπαθούσαν να εξαγάγουν συμπεράσματα από τις λεπτομέρειες στη συμπεριφορά και τις κινήσεις των ηγετικών στελεχών του ΚΚΣΕ κατά τις δημόσιες εμφανίσεις τους στο Κρεμλίνο. Μια αντίστοιχη «επιστήμη» τείνει πλέον να αναπτυχθεί και στο τουρκικό προεδρικό μέγαρο. Ο γαμπρός του τούρκου προέδρου μπορεί να παραμείνει μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας από την ημέρα της παραίτησής του, αλλά παραμένει ισχυρός στο παρασκήνιο. Η αποπομπή Αχμπαλ θα μπορούσε να θεωρηθεί και προμιοία επιστροφής του στην κυβέρνηση, λίγους μήνες μετά την υποχώρησή του σε παραίτηση ως αποδιοπομπαίου τράγου για την απογοητευτική πορεία της οικονομίας. Η αποτυχία του προεδρικού συστήματος να προσφέρει τα υπεσχημένα αποτελέσματα στη διακυβέρνηση της χώρας γίνεται εναργέστερα στα ζητήματα οικονομικής πολιτικής.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπιζάνη και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας στο Εθνικό Ιδρυμα Ευρωπαϊκούς & Εξωτερικούς Πολιτικούς (ΕΝΑΜΕΠ).

Πλανόδιος καστανάς στη λεωφόρο Ιστικλάλ, στο Πέραν της Κωνσταντινούπολης περιμένει πελάτες που εκμεταλλεύτηκαν τον ήλιο για μια βόλτα εν μέσω πανδημίας

Ο Ευάγγελος Αρεταίος είναι επιστημονικός συνεργάτης στο Εθνικό Ιδρυμα Ευρωπαϊκούς και Εξωτερικούς Πολιτικούς (ΕΝΑΜΕΠ), ερευνητής της Διπλωματικής Ακαδημίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, συν-συνεργάτης με τον Γιώργο Αγγελεόπουλο του Βιβλίου «Τουρκία: Το τρίνο του μεγάλου εκσυγχρονισμού», εκδ. Παπαδόπουλος.

1. Η BOMBA ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Μέσο: . . . . . TA NEA

Ημ. Έκδοσης: . . . 03/04/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 03/04/2021

Σελίδα: 51

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΡΟΥΚΑ

Σκληρό ροκ πολιτικής επιβίωσης για τον Ερντογάν

Οι εξελίξεις στην Τουρκία είναι ραγδαίες με τη σύμπτυξη διαδοχικών πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών κρίσεων, για τις οποίες πολλοί ισχυρίζονται ότι σηματοδοτούν τη μεγαλύτερη πρόκληση στην παντοδυναμία του προέδρου της χώρας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν. Όμως ο πολιτικός θάνατός του δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί δεδομένος διότι η κρίση, η ρήξη, ο δικασμός και η πόλωση ήταν και συνεχίζονται να είναι από τα αγαπημένα του πολιτικά εργαλεία κατά τη διάρκεια της μακράς πολιτικής του καριέρας από την άνοδό του στο τιμόνι της χώρας στις 14 Μαρτίου του 2003. Εκτοτε αδιάκοπα ηγείται της χώρας του, πρώτα από το αξίωμα του πρωθυπουργού και από τις 28 Αυγούστου του 2014 από το αξίωμα του προέδρου.

Η πραγματικότητα είναι ότι οι περισσότερες κρίσεις κατά τη διάρκεια της καριέρας του είναι δημιουργήματά του. Τις δημιουργεί και τις τροφοδοτεί για να διατηρήσει την πρωτοβουλία των κινήσεων, να μπορεί να καθορίζει την πολιτική και εθνική ατζέντα και να αποσταθεροποιεί τις ισχύουσες πολιτικές δυνάμεις της χώρας. Πρωτεργάτης του δικασμού ως πολιτικής μεθοδολογίας, ο Ερντογάν έχει καταφέρει όχι μόνο να εξασφαλίσει την πολιτική του μακροζωία αλλά και να αναδιοργανώσει τον πολιτικό και κοινωνικό ιστό της χώρας.

Μια σύντομη ματιά στα συνταγματικά δημοψηφίσματα του 2010 και του 2017 αποδεικνύει την τακτική της χειραγώγησης διαφορετικών πολιτικών τάσεων και δυνάμεων προκειμένου να επιτευχθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα. Το δημοψήφισμα του 2010 που προώθησε την ευθυγράμμι-

ση του Συντάγματος με τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στηρίχθηκε από τους πιο φιλελεύθερους και φιλοευρωπαίους πολίτες της χώρας. Σε αντίθεση, το δημοψήφισμα του 2017 που προώθησε τη μετατροπή του πολιτεύματος σε ένα προεδρικό σύστημα στηρίχθηκε από το Κόμμα Εθνικιστικού Κινήματος του νυν ακροδεξιού εταίρου του Ερντογάν, Ντεβλέτ Μπακσελί. Σε άλλες πολιτικές περιόδους, ο Ερντογάν είχε συμμαχίσει, μεταξύ άλλων, και με τον τώρα εξόριστο ιεροκρίρικα Φετουλάχ Γκιουλέν και με τις φιλοκουρδικές δυνάμεις της χώρας.

Με την υιοθέτηση της αλλαγής του πολιτεύματος και την εφαρμογή ενός προεδρικού συστήματος και μιας εκτελεστικής προεδρίας, τα δεδομένα έχουν αλλάξει διότι έχουν παρουσιαστεί μια σειρά θεσμικών δυσλειτουργιών πέραν των συνθημάτων και αναμενόμενων πολιτικών και κοινωνικών αντιδράσεων. Ως εκ τούτου, η τωρινή οικονομική κρίση, ιδιαίτερα στη νομισματική της μορφή, σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στην εμμονή του ίδιου του Ερντογάν σε μια φιλολαϊκή αλλά ανορθόδοξη προσπάθεια διατήρησης χαμηλών επιτοκίων. Αυτό τον έχει οδηγήσει σε μια συνεχή παρέμβαση με την απομάκρυνση διαδοχικών κεντρικών τραπεζιτών επηρεάζοντας αρνητικά την ομαλή λειτουργία της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας και παράλληλα τραυματίζοντας τον θεσμό και την εμπιστοσύνη θεσμικών ξένων επενδυτών και πολιτών. Ως αποτέλεσμα, η επακόλουθη συρρίκνωση των ποσοστών του κόμματός του σε πρόσφατες δημοσκοπήσεις ήταν αναμενόμενη.

Στις παρούσες συνθήκες, ο τούρκος πρόεδρος έχει εξελιχθεί σε έναν πιο νευρικό και ασταθή παράγοντα από ό,τι τον έχουμε συνήθισει. Θα μπορούσαμε να ερμηνεύσουμε τις κινήσεις του ως μια απόπειρα να αγοράσει πολιτικό χρόνο προσπαθώντας να ανακατέψει ξανά την πολιτική τράπουλα σε μια περίοδο όπου κλυδωνίζεται η μετάβαση της διακυβέρνησης της χώρας από ένα ανταγωνιστικό αυταρχικό πολίτευμα σε ένα σκέτο αυταρχικό πολίτευμα. Παράλληλα, όμως, με την προϋπόθεση ότι θα καταφέρει να υπερβεί τις θεσμικές και πολιτικές δυσλειτουργίες που έχει ο ίδιος δημιουργήσει, για να μπορέσει να κερδίσει τις επόμενες εκλογές, ο τούρκος πρόεδρος συνεχίζει να προβάλλει και να υλοποιεί το δράμα μιας «Νέας Τουρκίας» που θα πρωτοστατεί ως μια ηγέτιδα υπερήφανη και ισχυρή δύναμη στο υπό διαμόρφωση πολυπολικό γεωπολιτικό περιβάλλον.

Εν κατακλείδι, το ζητούμενο για τον Ερντογάν είναι η πολιτική του επιβίωση, όπως και η υστεροφημία του δεδομένου ότι το 2023 η Τουρκία θα γιορτάσει την εκατονταετή επέτειό της. Κατ'επίκταση, η πολιτική και οικονομική σταθερότητα της χώρας είναι επιβεβλημένη για να μπορέσει ο ίδιος να συνεχίσει να ηγείται της Νέας Τουρκίας μετά το 2023. Το γεγονός ότι ταυτόχρονα βρίσκεται πολύ κοντά και πολύ μακριά στο να υλοποιήσει τους στόχους του δεν σημαίνει ότι η πολιτική του πτώση είναι δεδομένη. Το σκληρό ροκ είναι ουσιαστικό κομμάτι του πολιτικού του DNA.

Το «ντόπιο και εθνικό» στη νέα Τουρκία

Αμέσως μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα του 2016, ο πρόεδρος Ερντογάν προσκάλεσε τα πολιτικά κόμματα σε μια μεγάλη συγκέντρωση διατήρησης της εθνικής ομοψυχίας και ενότητας. Παρότι το αντιπολιτευόμενο Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (CHP) παραβρέθηκε στην εκδήλωση, ήταν καταφανές πως ο πολιτικός χρόνος λειτουργούσε υπέρ μιας νέας κομματικής συμμαχίας που θα έφερνε κοντά το κυβερνών κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKP) και το Κόμμα Εθνικιστικής Δράσης (MHP).

Σε σύντομο χρονικό διάστημα οι προβλέψεις επαληθεύτηκαν. Τα δύο κόμματα συνεργάστηκαν αρμονικά με σκοπό τη συνταγματική αναθεώρηση και τη δημιουργία ενός προεδροκεντρικού συστήματος. Η συμμαχία τους επισφραγίστηκε μέσω της δημιουργίας μιας υπερκομματικής συμμαχίας δυνάμεων που αναδείχτηκε νικήτρια στις επόμενες εκλογές. Οι βαριές κατηγορίες σε βάρος του Ερντογάν που συχνά πυκνά εξαπέλυε ο ηγέτης του MHP Μπακσελί ξεχάστηκαν μονομιάς, και οι δύο κομματικές ηγεσίες ενώθηκαν εις σάρκα μια με σκοπό την εκπλήρωση του κοινού τους στόχου: την πραγμάτωση της «νέας Τουρκίας» (yeni Türkiye) που αποσκοπεί στην εθνική ανασυγκρότηση, την αποτροπή ξένων επιρροών και την εμπέδωση του (ούτως ή άλλως βαθιά ριζωμένου) τουρκικού εθνικισμού προς επίρρωση του μεγαλόπνοου σχεδιασμού της ηγεσίας.

Η υλοποίηση του νέου πολιτικού σχεδιασμού διευκολύνθηκε από μια νέα συνθηματολογία που αποσκοπεί στο να τονώσει τα αντανακλαστικά των ψηφοφόρων και να εξασφαλίσει όσους «θέτουν εαυτόν» εκτός πλαισίου. Βασίστηκε στην ανάγκη προώθησης και υπογράμμισης του «ντόπιου και εθνικού» (yerli ve milli) ως σήμα κατατεθέν της νέας Τουρκίας. Σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο εξωτερικό περιβάλλον και με τον «εχθρό» συχνά εντός των διατήρητων, το σύνθημα αυτό υποχρημάζει τα εθνικιστικά ερείσματα του de facto κυβερνητικού συνασπισμού και βρίσκει έκφραση στις αντιλήψεις έχουν ήδη υιοθετήσει. Η Τουρκία επενδύει γενναίως, αν και όχι απαραίτητα μέσω διαφανών διαδικασιών, στην ανάπτυξη της εγχώριας έρευνας και τεχνολογίας σε τομείς όπως η αμυντική βιομηχανία, η ψηφιοποίηση του δημόσιου τομέα και η ρομποτική. Απώτερος στόχος είναι η βαθμιαία απεξάρτηση σε νευραλγικά τομείς από την «ξένη εξάρτηση», παρότι κάτι τέτοιο συχνά συγκρούεται με την ταυτόχρονη προσπάθεια ενσωμάτωσης της Τουρκίας σε διεθνή εμπορικά δίκτυα και τον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας.

Τα πράγματα σοβαρεύουν έτι περαιτέρω όταν το «εθνικό και ντόπιο» αποκτά πολιτική, ου μην και κομματική, διάσταση. Αντιπολιτευτικές ενστάσεις και καταγγελίες συχνά υπόκεινται στη βάση της «πατριωτικής σύγκρισης» με τον κυβερνητικό συνασπισμό, με αποτέλεσμα να περιθωριοποιούνται ως αναντίστοιχες της «εθνικά σκεπτόμενης» ηγεσίας. Η τάση αυτή, που αντίζει μέσω των ΜΜΕ σε κάθε γωνιά της χώρας, μεγεθύνεται με τον χρόνο και καθώς οι προκλήσεις με τις οποίες αναμετρείται η Τουρκία μεγαλώνουν. Με τον τρόπο αυτό εξουδετερώνεται αποτελεσματικά δυνάμεις και οργανώσεις σε ανατιστοχία με την οικοδόμηση της «νέας Τουρκίας».

Δεδομένης της εγγενούς αδυναμίας της αντιπολίτευσης (η οποία περιλαμβάνει και το αποσπασθέν από το MHP Καλό Κόμμα) να προβάλλει διακριτό λόγο εντός ενός ασφυκτικού πλαισίου, η προσφιλής της συνθήκη είναι να ξεπερνά τον σκόπελο της απόρριψης ενδύμενη τον εθνικό μανδύα. Ενδεικτικά, οι αιτιάσεις της αντιπολίτευσης στην κυβερνητική πολιτική σε μια σειρά γεγονότων μείζονος σημασίας, από την Ανατολική Μεσόγειο μέχρι το Ναγκόρνο Καραμπάχ, είναι η απόρριψη της ως υποχωρητικής (!) και ενδοτικής στα κλειδιά του διεθνούς παζάντου, και ειδικά των Ηνωμένων Πολιτειών. Η νέα Τουρκία είναι βαθύτερα ριζωμένη απ' ό,τι υπαγορεύει η πρόσκαιρη πολιτική επικαιρότητα.

Ο Δημήτρης Τσαρούκας είναι αναπληρωτής καθηγητής στο τμήμα Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Μπλάνκετ και κύριος ερευνητής εξωτερικού στο **Ελληνικό Ινστιτούτο Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)**

REUTERS / JODA WAGERS / SIPA USA / IBRAHIM ONER

Ο Δημήτρης Τριανταφύλλου είναι καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Kadir Has της Κωνσταντινούπολης